

καθαρά, ὥστε τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ Devere νὰ μὴ γίνῃ πρόξενον βλάβης τῆς δημοσίας υγείας καὶ τῶν μεταχειριζομένων αὐτὸ εἰς βιοποριστικὰ ἔργα». Κατὰ τὸ 1876 τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τῆς Γενεύης ἐπεφόρτισε τὸν **K. Brun** ν' ἀναλύσῃ τὰ ὕδατα τῶν Κοιμητηρίων τῆς πόλεως. Ἐῦρε ὅτι ἦσαν ἀρετὰ καλὰ, ἀποδείξεις δὲ τούτου ἦτον, ὅτι οἱ διαβάται καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν νεκροταφείων ἔπινον τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο ἄνευ τῆς πικρῆς βλάβης. Εἰς τὸ Κοιμητήριον τοῦ **Plain Palais** τὸ ὕδωρ εἶνε τόσον εὐχάριστον εἰς τὴν πόσιν, ὥστε ὁ θυρωρὴς ἀναγκάζεται νὰ κλειδῶνῃ τὸν κἀδον, διὰ νὰ μὴ καταναλίσκωσι τὸ ὕδωρ τοῦ οἱ γείτονες. Ὁ κ. **Fleek** ἀπέδειξεν ἐπίσης ὅτι ὅλα τὰ ὕδατα τῶν κοιμητηρίων τῆς Δρέσδης εἶνε πόσιμα. Ὁ κ. **Carnot**, καθηγητὴς ἐν τῇ Ὀρυκτολογικῇ Σχολῇ, ἐδήλωσε τὰ αὐτὰ περὶ τῶν κοιμητηρίων τῶν Παρισίων. Εἰς οὐδεμίαν τῶν ἀναλύσεων αὐτῶν εὐρέθη ἔχνος ἀμμονίας. Τῶνόντι, ἡ ἐπιβλαβὴς αὕτη οὐσία δὲν ἀναλύεται ἐντὸς τῆς γῆς, ὡς τὸ ἀπέδειξαν ἐν Ἀγγλίᾳ οἱ **Hunttable, Thompson, Way** καὶ **Hales**. Τὸ ἀλκαλιόχον αὐτὸ ἄλας (**alkali**) ἐνώνεται πάρυστα μετὰ τοῦ χόματος καὶ σχηματίζει νέον μίγμα ἐντελῶς ἀβλαβές. Ὅθεν τὰ ὑπὸ τὰ κοιμητήρια εὐρισκόμενα ὕδατα εἶνε πόσιμα, καὶ, ὅτε ἀλλοιοῦνται, τοῦτο προέρχεται ἐξ αἰτίας ὅλας ξένης τῆς ἀποσυνθέσεως τῶν πτωμάτων. Πικρδείγματος χάριν, κατὰ τὸ 1859, ἡ φήμη διεδόθη ὅτι τὰ ὕδατα τῶν φρεάτων τῶν **Reeger-Cappel**, πρὸς τὸ βόρειον μέρος τῆς ἐπαρχίας, ἐμολύνθησαν ὑπὸ τοῦ Κοιμητηρίου. Ἐρουνῶν γενομένων, ἀπεδείχθη ὅτι ἐμολύνθησαν ταῦτα ἐκ τῶν ἀπορριμμάτων ζυθοποιείου. Εἰς τὸ **Menton** ὀλίγον δεῖν νὰ ὑποπέσωμεν εἰς τὴν αὐτὴν πλάνην. Κατὰ τὴν ἀνάλυσιν τοῦ ὕδατος ἐνὸς φρεάτος εὐρισκόμενον ὑπὸ τὸ κοιμητήριον, τὸ ὁποῖον ὑπέρικεται τῆς πόλεως, παρατηρήσαμεν ὅτι αἱ ὀργανικαὶ οὐσίαι κῆξαν μετὰ τὴν βροχὴν, κατατιμῶμεθα δὲ τὸ κοιμητήριον, ὅτε παρατηρήσαμεν ὅτι ἡ αἰτία τοῦ κακοῦ προήρχετο ὑπὸ σωροῦ ἀκαθαρσιῶν εὐρισκόμενου ἐκεῖ πλησίον. Ὅπως κατορθωθῆ νὰ γίνουσι τὰ νεκροταφεῖα εὐάερα καὶ υγιεινὰ, ἐπάναγκες εἶναι νὰ γίνῃ ἐκλογὴ καταλλήλου γηπέδου. Τὸ ἔδαφος δὲν πρέπει νὰ ἦναι πορώδες, διότι ὁ ἀὴρ τότε ἤθελεν εἰσχωρῆ εὐκόλως καὶ ἡ σῆψις θὰ ἐπεσπύδετο, ἀλλ' οὔτε ἐντελῶς ἀδιάβροχον διότι τὰ ὕδατα θὰ ἔμενον στάσιμα καὶ τὰ πτώματα θὰ ἔπλεον ἐντὸς δυσώδους βρυστοῦ, τὸ ὁποῖον θὰ ἐμπόδιζε τὴν τακτικὴν πορείαν τῶν ὀργανικῶν καύσεων. Τὸ τιτανῶδες ἔδαφος εἶνε τὸ καταλληλότερον, πρὸ πάντων ὅταν αὐτὸ περιέχῃ ἔχνη τινα σιδήρου, τὸ ὁποῖον αὐξάνει τὴν ἀπορροφητικὴν δύναμιν διὰ τὴν ἀμμωνίαν. Τὰ κῆτω στρώματα τῆς γῆς ἔχουσιν ἀνάγκη νὰ ποτίζωνται ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ τακτικὰ ὑπὸ τῆς βροχῆς. Ἐὰν τηρηθῶσιν οἱ ὅροι οὗτοι διὰ τὰ νεκροταφεῖα, τότε οἱ ζῶντες μᾶλλον θὰ ἦνε πρόξενοι

κακοῦ δι' ἑαυτοὺς, παρὰ οἱ νεκροί. Ὁ **Pettenkofer** ὑπελόγησεν, ὅτι τὰ διαχωρήματα τῶν ἀσῶν τὰ παραθέντα παρὰ 200,000 κατοίκων τοῦ Μονάχου, παράγουσι κατ' ἔτος πλείονας οὐσίας σπυρίων ἢ 50,000 πτώματα. Δυνάμεθα λοιπὸν ν' ἀρήσωμεν τοὺς νεκροὺς μας ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἀναπαύσεως, καὶ νὰ σκεφθῶμεν νὰ καταχῶσωμεν ἐντὸς τῆς γῆς τὰ καθημερινὰ διαχωρήματα. Ἡ γῆ καθαρίζει τὰ πάντα, κάλλιον ἀλόγη καὶ τοῦ πυρὸς, καὶ ἐὰν ἐγνωρίζωμεν νὰ ἐναποθέσωμεν ἐντὸς αὐτῆς ἐν καιρῷ εὐθέτω τὰ περιττώματα ἡμῶν τὰ ὁποῖα καταπλημμύρησαν ἡμᾶς, ἠθέλωμεν ἀπαλλαγῆ ἀπὸ πάσης ἀπειλῆς μιάσματος καὶ ἀπολαμβάνει δεκαπλασίως τὴν ἀξίαν τῆς παρακαταθήκης, τὴν ὁποίαν ἐνεπιστεύθημεν εἰς τὴν γῆν.

ΕΚΟΥΣΙΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

Εἶχον πολὺ γνωρίσει τὸν ποιητὴν Λουδοβίκον Μιράζ, ἄλλοτε, ἐν τῇ λατινικῇ λεγομένῃ συνοικίᾳ, ὅπου καὶ οἱ δύο ἐπρογεννητίσαμεν ἐν τινὶ γαλακτοπωλείῳ τῆς ὁδοῦ τοῦ Σηκουάνα. Τὸ γαλακτοπωλεῖον ἐκεῖνο διηθύνετο τότε ὑπὸ γράϊας Πολωνίδος, τὴν ὁποίαν εἶχον ἡμεῖς ἐπονομάσει πριγκιπέσσαν **Τζοκολάθσκα** ἕνεκα φοβεροῦ τινος δοχεῖου πλήρους κρέμας μετ' **τζοκολάταρ**, τὸ ὁποῖον καθ' ἑκάστην τακτικὰ ἐξέθετεν εἰς τὸ δεῖγμα τοῦ καταστήματός της. Τὸ πρόγευμα ἐκεῖ με ἐστοίχιζε μόνον πενήτηκοντα λεπτὰ περιλαμβανόμενον καὶ τοῦ καφέ, οἱ δὲ μᾶλλον ἰδιότροποι ἐπλήρωνον καὶ πέντε λεπτὰ περιπλέον διὰ νὰ ἔχωσι καὶ χειρόμακτρον.

Ἐκτὸς τινῶν νέων, οἵτινες ἐδείκνυον ὅτι ἔμελλον ποτε νὰ διαπρέψωσιν, οἱ τακτικοὶ τοῦ γαλακτοπωλείου φοιτητὰ ἦσαν πτωχοὶ συμπολίται τῆς κυρίας τοῦ καταστήματος, οἵτινες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶχον χρηματίσει ὀπλαρχηγοὶ εἰς τὰς διαφόρους ἐπαναστάσεις τῆς Πολωνίας. Ἦτο εἷς μάλιστα, ἐπιβλητικὸς καὶ μελαγχολικὸς γέρον με λευκὸν υπογένειον, τοῦ ὁποῖου ὁ παλαιὸς καὶ με μαῦρα ἐλαϊοειδῆ σείριτικα κεκοσμημένος χιτῶν, τὰ πολύχαιλα ὑψηλὰ ὑποδήματα καὶ ὁ κοχλιοειδὴς πῖλος περίστανον ὀλόκληρον **Ἰλιάδα** κακοδαίμονίας καὶ ἀηλιότητος. Οἱ λοιποὶ Πολωνοὶ προσεφέροντο πρὸς αὐτὸν μετ' ἰδιαιτέρων ἐνδείξεων σεβασμοῦ, διότι ὁ γέρον εἶχε ποτε ὑπάρξει δικτάτωρ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας.

Ἐκεῖ εἶχον γνωρίσει καὶ παρὰξενὸν τινα φρενοβλαβῆ, ὅστις ἔζη παρὰδίδων μαθήματα γερμανικῆς καὶ ἐκήρυττεν ὅτι εἶχον ἀνοιχθῆ οἱ ὀφθαλμοὶ του εἰς τὸ φῶς τοῦ βουδισμού. Ἐπὶ τῆς ἐστίας τοῦ ἔλσενοῦ ὁμοκτιοῦ, ἐν ᾧ παρανόμως συνώκει μετὰ τινος ῥαπτρίας τῆς ἀγορᾶς τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ, ἀνέκειτο μεγαλοπρεπῶς ἱκανῶς ὠραῖον εἶδωλον τοῦ ἰνδικοῦ θεοῦ Βούδα ἐκ νεφρίτου λίθου. Ὁ Βούδας εἶχεν ἀπαρασταλεύτως ἐστραμμένους τοὺς ὑπναλέους ὀφθαλμούς του πρὸς τὸν ὀμφαλὸν

καὶ διὰ τῶν χειρῶν του ἐκράττει τοὺς δακτύλους τῶν ποδῶν. Βιηυτάτη δ' ἦτο ἡ λατρεία, ἣν ἀπέδιδε πρὸς τὸ εἶδωλον ὁ διδάσκαλος τῆς γερμανικῆς ἀλλ' ὅταν ἐτελείωνεν ἡ τριμηνία καὶ συνέβαινε νὰ μὴ ἔχη νὰ πληρώσῃ τὸ ἐνοίκιον, ἐπεμπε τὸν Βούδαν του εἰς τὴν ἐνεχυροδανειστήριον, τότε δὲ ζοφερὰ λύπη κατεῖχε τὸν ἀγαθὸν διδάσκαλον, δὲν τῷ ἐπανήρξατο δὲ ἡ γαλήνη παρ' ὅταν ἤθελε πάλιν εὐρεθῆ εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν πρὸς τὸν Ἰνδικὸν θεὸν ἀσεβῆ του πράξιν.

Ὁ Λουδοβίκος Μιράζ εἶχε περικεκομμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς, τὴν ὄψιν ὠχρὰν καὶ μακρὰν καὶ φρουγανοειδῆ τὴν κόμην ὡς πάντες, οἱ νέοι οἱ ἐρχόμενοι εἰς Πικισίους εἰς τὴν τρίτην θέσιν τοῦ σιτηροδρομοῦ πρὸς κατάκτησιν φιλολογικῆς δόξης, οἱ ἐξοδεύοντες πλειότερα διὰ τὸ ἔλαιον τοῦ λύχνου παρὰ διὰ κρέας, οἱ ἔχοντες τέλος πάντων πολὺ μεγαλῆτερον πλοῦτον ἀνεκδότων δραμάτων ἢ μυθιστορημάτων παρὰ χρημάτων. Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν καὶ ἡ ἰδική μου κόμη ἰκανῶς μακρὰ κατὰ τὸν συρμὸν τῶν χρόνων τῶν Μεροβιγγίων ἐλέφρωνεν ἔχι ὀλίγον τὸ περιλαίμιον τοῦ ἐπενδύτου μου. Ὅσον ἐκ φύσεως εἶχονεν πλασθῆ διὰ νὰ γείνομεν φίλοι μὲ τὸν Μιράζ, ὅστις εὐθὺς μετὰ τὴν πρώτην γνωριμίαν μὲ ὠδήγησεν εἰς τὸ δωμάτιόν του ἐν τῇ ὁδῷ τῶν Τεσσάρων Ἀνέμων, ὅπου μὲ ἔλουσε διὰ . . . δύο χιλιάδων δωδεκασυλλάβων ὁμοιοκαταλήκτων στίχων.

Τῷ ὄντι δὲ ἦσαν εὐμορφοὶ στίχοι, ἐνόμιζες ὅτι ἡ ἀνοιξὶς τοὺς εἶχεν ἐμπνεύσει καὶ ὅτι ἀνέδιδον τὸ ἄρωμα τῶν πρώτων πασχαλεῶν. Τὰ Ἐλευθεραπιτηνὰ—οὕτως εἶχεν ἐπιγράψει ὁ Μιράζ τὴν λυρικήν του συλλογὴν, ἣν ἐξέδωκεν ὀλίγον χρόνον ἄρ' οὐ μοὶ τὴν εἶχεν ἀναγνώσει—θὰ ἔχωσι πάντοτε τὴν θέσιν μου μεταξὺ τῶν ἐκλεκτῶν καὶ συντόμων ποιητικῶν ἔργων, ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ παντός ἀρσικομένου εἰς τὰ προϊόντα τῆς νεωτέρας Μούσης.

Εἶπομεν συντόμων διότι μετ' ἐκείνην τὰ ποιήματα δὲν ἐφιλοτέχνησεν πλέον ἄλλα ὁ Μιράζ. Ἦτο νεαρὸς ἀετιδεὺς ἀγαπῶν τὰ ὑψώματα καὶ εἶχε πῆξει τὴν φωνεάν του ἐπὶ τοῦ λόφου τῆς Μονμάρτης, πολὺς δ' εἶχε περάσει χρόνος, καθ' ὃν δὲν τὸν ἐβλέπομεν πλέον.

Ἐπειτα ἤρξατο ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νὰ βλέπω τὸ ὄνομά του ἐν ἐφημερίσι καὶ περιοδικοῖς, ἔνθα τότε ἔκαμινεν ἀρχὴν νὰ καταχωρίζῃ τὰ μικρὰ καὶ ἐκλεκτὰ ἐκείνη διηγήματα, τὰ καταστήσαντα γνωστὸν τὸ ὄνομά του. Πέντε ἔτη εἶχον παρέλθει, ὅτε τέλος τὸν συνήντησα ἡμέραν τινὰ ἐν τῷ γραφείῳ μιᾶς ἐφημερίδος, εἰς ἣν παρεῖχον καὶ ἐγὼ τὴν συνεργασίαν μου.

Ἐχάρημεν μεγάλην χαρὰν ἀμφοτέροι διὰ τὴν συνάντησιν ταύτην. «Καλὲ, σὺ εἶσαι! . . . τί γίνεσαι; ἀνεκρόξαμεν καὶ οἱ δύο, μετὰ δὲ τοὺς πρώτους χαιρετισμοὺς, ἐμείνανεν ἀκόμη ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἀντικρὺ ὁ εἰς τοῦ ἄλλου κρατούμενοι ἀπὸ

τῶν χειρῶν καὶ ἐπιδεινύοντες ἐν τῷ μακρῷ γέλωτι ἐγκαρδίου καὶ ἀνυποκρίτου χαρᾶς τοὺς δόντας μας, οἵτινες εἶχόν ποτε μαστήσει ἐκ τοῦ αὐτοῦ κομματίου λυσώσης ἀγελάδος. Δὲν ἦτο καθ' ὅλου μεταβεβλημένος, οὔτε τὴν κόμην του εἶχε κόψει, ἣν ἐξήκολούθει καὶ τότε μὲ ὠραίαν κίνησιν τῆς κεφαλῆς ὡς ἔπρος θυμοειδῆς, νὰ ῥίπτῃ εἰς τὰ ὀπίσω, ἀλλ' ἦτο πλέον ἡ ὄψις του καθαρά καὶ γαλήνιοι οἱ ὀφθαλμοὶ του, ὡς ἀνθρώπου εὐτυχοῦς, τὸ δὲ λεπτόν του ἀνάστημα περιεκλείετο ἐντὸς κομψοτάτου φορέματος.

— Δὲν θὰ ἀποχωρισθῶμεν πλέον, δὲν εἶν' ἔτζι; μοὶ εἶπε καὶ λαμβάνων με ὡς παλαιὸς φίλος ἀπὸ τοῦ βραχίονος μὲ παρέστρεφεν ἐπὶ τοῦ βουλευθάρτου, ὅπου ἐχρῶσανεν ὁ ἥλιος τοῦ Ἀπριλίου τὰ νεοθαλῆ φύλλα τῶν πλατάνων.

Τί λαμπρὰ ἡμέρα ἦτο ἐκείνη! Ἐξήντησάμεν τὰ: Ἐνθυμῆσαι; . . . Ἐνθυμῆσαι τὰ αὐτὰ τὰ τηγανητὰ ποῦ ἐμύριζαν ἄχυρον; καὶ τὸ ἐλεεινὸν βιζόγαλον τῆς πριγκιπέσσης Τζοκολάβσσιας; καὶ τὴν μελαγχολίαν τοῦ γέρω δικτάτορος; καὶ τὸν Γερμανὸν διδάσκαλον ποῦ ἔστειλε κάθε τριμηνίαν τὸν Βούδαν του εἰς τὸ δανειστήριον; Οἱ κακοὶ καιροὶ εἶχον τέλος παρέλθει δι' ἀμφοτέρους. Ὁ Μιράζ εἶχεν ἀπὸ μακρὰν χειροκροτήσει τὰς πρώτας μου ἐν τοῖς γράμμασιν ἐπιτυχίας καὶ ἐγὼ δὲ δὲν ἠγνόουν τὰς ἰδικὰς του. Ἐκείνο ὅμως τὸ ὅποιον ἠγνόουν ἦτο ὅτι εἶχε νυμφεῦθῃ, ὅτι ἐλάτρευε τὴν γυναῖκά του καὶ ὅτι ἦτο πατὴρ θυγατρὸς ἐκτάκτου, ἀληθινοῦ ἐρωτιοῦ . . .

— Ἐλα νὰ ἴδῃς τὴν γυναῖκά μου καὶ τὴν κόρην μου, θὰ φᾶς μαζί μας σήμερον.

Τὸν ἠκολούθησα. Μὲ ὠδήγησεν ἐκεῖ κάτω εἰς τὸν Περὶβολορ τῶν Τέρτων, ὅπου ἔκειτο ὁ οἰκίσκος του, κεκρυμμένος ἐντὸς τῶν δένδρων. Ἐνόμιζες ἐκεῖ ὅτι τὰ πάντα σὲ ὑποδέχονται καὶ μόλις ἤθελες σπαρῶζει τὴν θύραν τοῦ κηπαρίου, μικρὸς κύων ἦτο ἤδη ἐμπεπλεγμένος εἰς τοὺς πόδας σου.

— Κάτω, Γαβρός! . . . Θὰ σὲ λερῶσῃ.

Ἄλλ' εὐθὺς ἄμα ὁ κωδωνίσκος εἶχεν ἠχήσει ἡ κυρία Μιράζ εἶχεν ἐμφανισθῆ εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας κρατοῦσα εἰς τὰς ἀγκάλας τὴν μικρὰν κόρην της. Ἦτο ὑψηλὴ καὶ ὠραία ξανθὴ ἡ κυρία Μιράζ εἶχε πλαστικὴν χάριν τὸ ἀνάστημά της καὶ ἐφαίνετο ὡς χυτὴ μέσα εἰς τὴν κυανὴν αὐτῆς οἰκιακὴν ἐσθῆτα.

— Ἐνα πιάτο παραπάνω . . . θὰ φάγῃ ἐδῶ παμπάλαιος φίλος.

Καὶ ὁ εὐτυχὴς πατὴρ, ἐξακολουθῶν νὰ φορῇ τὸν πῖλον, ἀλλὰ λαβὼν τὸ θυγάτριόν του εἰς τὰς ἀγκάλας, μοὶ ἐπεδείκνυεν ἀμέσως τὸ σπιτικόν του, τὴν τραπέζιαν κοσμουμένην ἀπὸ ὠραῖα φραγεντιανὰ σκεύη, τὸ γραφεῖόν του καταπεφορτωμένον βιβλίων καὶ ἔχον ἐν παράθυρον βλέπον πρὸς τὸν κῆπον τὸν καταπράσινον εἰς τρόπον, ὡς τε ὁ ἀνεμος εἶχε καλύψει διὰ βοδογρόων ἀνθέων κα-

στάνεις τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης διασπαρμένα τυπογραφικὰ δοκίμια.

— Καὶ ἔξυρεις, εἰθεθα εἰς τὴν ἀρχὴν. . . Πόσος καιρὸς εἶναι, ποῦ ἐκάναμεν ἀκόμῃ ἀντίγραφο πρὸς δεκαπέντε λεπτὰ τὸν στίχον.

Ἐν ᾧ δὲ ἐγὼ ἐθαύμαζα τὰ ὠραία κόκκινα ἄνθη ἐνὸς ἐκ τῶν ἀρίστων ἐν τῷ κήπῳ δένδρων, ἐκ τῶν καλουμένων τῆς Ἰουδαίας, ὁ Μιράζ εἶχε περάσει τὸ οἰκιακὸν του φόρεμα τῆς ἐργασίας, εἶχε φορέσει τὰς ἐμβάδας του καὶ βεβυθισμένος εἰς τὴν μεγάλην πολυθρόναν του ὕψωνε μὲ τὰς δύο χεῖρας τὴν μικρὰν του Ἑλένην ἵνα τὴν κάμνη νὰ πηδᾷ καὶ ἐφώνει: «Χόπ λα, χόπ λα!»

Νομίζω ὅτι οὐδέποτε ἕως τότε εἶχον αἰσθανθῆ τελειότεραν ἐντύπωσιν τῆς εὐδαιμονίας. Ἐγευματίσαμεν λίαν εὐφροσύνως, — δύο φαγητὰ ὅλον ὄλον— ἄνευ τύπων, ἀλλ' ἐν πλήρει ἀγάπῃ καὶ εὐλικρινείᾳ. Προήδρευε τρόπον τινὰ τοῦ γεύματος ἡ ὠραία κυρία Μιράζ μὲ τὸ φαινόν της μειδιάμα, ἔχουσα πλησίον της ἐπὶ ὑψηλοῦ καθίσματος τὴν μικρὰν της Ἑλένην. Ὁμίλει ὀλίγα, ἀλλὰ τὸ εὐφυῆς καὶ γλυκύ της βλέμμα παρηκολούθει τὴν τρελλὴν καὶ παραδοξολόγον συνομιλίαν, τὴν ὁποίαν ἀδιάκοπον ἐκάναμεν ἡμεῖς, ὅπως συνήθως οἱ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων ὅταν εἶναι εἰς τὰ καλά των. Ὅταν ἤλθον τὰ ὀπωρικά, ἔλαθεν ἐν ῥόδον ἀπὸ τῆς ἀνοδοδέσμης, ἥτις ἐκόσμηε τὴν τράπεζαν καὶ τὸ ἐνέπληρον εἰς τὴν κόμην της πλησίον εἰς τὸ ὅτιον, μετὰ χάριτος ἀληθῶς ὑπεράτης. Ἦτο τῷ ὄντι ἡ ὠραία καὶ σιγηλὴ φίλη, ἥτις ἐχρειάζετο εἰς τὸν ὄνειροπόλον φίλον μου!

Μᾶς ἔφερον τὸν καφὲν εἰς τὸ γραφεῖον, διότι δὲν εἶχον ἀκόμῃ ἐτοιμὴν τὴν αἴθουσαν — περιέμενον τὰ χρήματα τὰ ὅποια ἔμελλον νὰ λάβωσιν ἐκ τῆς ἐκδόσεως ἐνὸς μυθιστορήματος παρὰ τῷ Λεβὺ ἵνα ἀγοράσῃσι τὰ ἐπιπλα τῆς αἰθούσης των — ἔπειτα δὲ, ἐπειδὴ ἦτο δροσερὰ ἢ ἐσπέρα ἦν ἄψαν ὀλίγον πῦρ εἰς τὴν ἐστίαν, καὶ ἐν ᾧ ἐγὼ καὶ ὁ Μιράζ ἐκαπνίζομεν ἀναπολοῦντες καὶ πάλιν παρελθόντας χρόνους, ἡ οἰκοδέσποινα ἔχουσα εἰς τὰ γόνατά της τὴν μικρὰν Ἑλένην μὲ τὸ ὑποκάμισον τὴν ἐδίδασκε νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὸ «Πάτερ ἡμῶν» καὶ τὸ «Θεοτόκε Παρθένε», ἐκείνη δὲ μετὰ δυσκολίας ἐπανελάμβανε τὰ λεγόμενα τρίβουσα ἅμα μετὰ τινος ἡδυπαθείας τοὺς μικροὺς της πόδας ἀπέναντι τῶν φλογῶν τῆς ἐστίας.

Ἐκτοτε ἐβλεπόμεθα, κατ' ἀρχὰς μὲν συχνότερον, ἔπειτα σπανιώτερον, ἕνεκα τοῦ πολυασχόλου βίου, τὸν ὁποῖον ἀμφότεροι διήγομεν. Ἐτη τινὰ εἶχον παρέλθει καὶ πάλιν. Συνηνητώμεθα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν: «Πῶς πηγαίνεις;» — «Λαμπρὰ», καὶ ἐπορευόμεθα εἰς τὸ ἔργον μας. Τώρα ἐσχατῶς σπανίως πλέον ἔβλεπον τὸ ὄνομα τοῦ Λουδοβίκου Μιράζ εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ εἰς τὰ περιοδικὰ καὶ τὸν ἐκαλοτύχιζα, συλλογίζόμενος δὲ ὅτι ὁ φίλος μου εἶχεν ἤδη σχηματίσει μικρὰν

περιουσίαν, θὰ ζῆ τὴν πλεον μὲ μεγαλητέραν ἄνεσιν, ἔλεγον, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πολυγράφει. Τέλος, κατὰ τὸ τελευταῖον φθινόπωρον ἔμαθον ὅτι ὁ Μιράζ ἦτο βραχέως ἀσθενής.

Ἐσπευσα νὰ τὸν ἐπισκεφθῶ. Κατόκει πάντοτε εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ἀλλὰ κατὰ τὴν μελαγχολικὴν ἐκείνην ἡμέραν τοῦ Νοεμβρίου, καθ' ἣν εἶχον πορευθῆ νὰ τὸν ἴδω, ὁ οἰκίτιος τοῦ μοι ἐράνη ψυχρὸς καὶ οἶνει γυμνὸς ἐν τῷ μέσῳ τῶν φυλλορροούντων δένδρων. Ὁ μικρὸς κύων θὰ εἶχεν ἀποθάνει βεβαίως διότι τὸ γαύγισμά του δὲν ἀνταπεκρίθη εἰς τὸν ἦχον τοῦ κωδωνίσκου ὅταν ἐσπρωζα τὴν μικρὰν κίγκλιδατὴν θύραν καὶ εἰσεχώρησα εἰς τὸν κήπον, τοῦ ὁποῖου ἦτο ἐσκεπασμένον ὑπὸ ξηρῶν φύλλων τὸ ἔδαφος καὶ ὅπου ἡ πάχη τῆς νυκτὸς εἶχε καύσει τὰ τελευταῖα χρυσάνθεμα.

Δὲν μὲ ὑπέδεχθη ἡ κυρία Μιράζ — ἦτο ἀποῦσα — ἀλλ' ἡ Ἑλένη, ἥτις ἦτον πλέον ἀγριωπὴ κόρη δεκατεσσάρων ἐτῶν. Μοι ἤνοιξε τὸ γραφεῖον τοῦ πατρὸς της ὑψοῦσα ἀποτόμως τὸν πέπλον τῶν μαύρων καὶ μακρῶν βλεφαρίδων της καὶ ῥίπτουσα ἐπάνω μου βλέμμα δειλὸν ἅμα καὶ ἀνήσυχον.

Ἐῦρον τὸν φίλον μου μαζεμένον ἐπὶ χαμηλοῦ καθίσματος παρὰ τὸ πῦρ, μὲ γερωντικὸν οἰκιακὸν φόρεμα. Εἶχεν ἤδη πρὸς τὰ ἄκρα λευκανθίζουσαν τὴν μακρὰν του κόμην, αἰσθανόμενος δὲ νοτερὰν καὶ ψυχρὰν τὴν χεῖρα, ἦν μοι ἔτεινε, καὶ βλέπων τὸ λευκὸν καὶ ἄτονον βλέμμα, ὅπερ ἔροιψεν ἐπ' ἐμὲ, ἤσθάνθη ὅτι ὁ δυστυχὴς δὲν ἦτο καλὰ. Τρομερὸν πρᾶγμα! ἀνεύριστον ἐν τῷ ταλαιπώρῳ φίλῳ μου τὴν αὐτὴν θέαν τῆς κεραυνοβόλου συμφορᾶς, τὴν ὁποίαν ἄλλοτε ποτε ὁμοῦ διεκρίνομεν εἰς τὴν ὕψιν τῶν δυστυχῶν Πολωνῶν τοῦ γαλακτοπωλείου καὶ ἥτις τόσῃν μᾶς ἐνεποίει ἐντύπωσιν.

— Ἐ λοιπὸν, γερωντάκι μου, τῷ λέγω, τί ἔχομεν;

— Εἶμαι χαμένος, φίλτατε, μοι ἀπεκρίθη μετὰ φρικώδους στεναγμοῦ. Ἀποθνήσκω στήθικῶς, ὡς ἐν τῇ πέμπτῃ πράξει ἐνὸς δράματος. . . Ἐνθυμεῖσαι ὅταν παρουσιάζηται ὁ σεβαστὸς δόκτωρ ὁ ὁμοιάζων κατὰ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν Βερανζέρον καὶ παρατηρῶν τὸν σφυγμὸν τῆς νεαρᾶς πρίμας λέγει ὑψῶνων τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανόν: «ἡ ἀγωνία πλησιάζει! . . .» Μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι εἰς ἐμὲ παρατείνεται πολὺ ἢ ἀγωνία, δὲν ἔχει τέλος! . . . Ἀλλὰ κάπνισε, φίλτατε, προσέθηκε βλέπων ὅτι ἠτοιμαζόμεν νὰ ῥίψω τὸ σιγάρον διότι ἤκουον τὸν φοβερὸν βῆχά του, ὁ ὁποῖος ὁμοιάζε πρὸς τὸν ῥόγγον τοῦ θανάτου, κάπνισε, δὲν μὲ πειράζει.

Προσεπάθησα νὰ εὐρω λόγους ἐνθαρρυντικούς. Τῷ ὁμίλου κρατῶν τὴν χεῖρά του καὶ τύπτων αὐτὸν ἐλαφρῶς ἐπὶ τοῦ ὅμου, ἀλλ' ἤσθανόμην ὅτι οἱ λόγοι μου ἀντήχουν εἰς τὸ κενὸν διότι ἦσαν ψευδεῖς, ἐκεῖνος δὲ παρατηρῶν με ἐφάνετο ὅτι μὲ ἐλεεινολόγει διὰ τὰς ματαίας μου προσπαθείας. Ἐτιώπησα.

— Κύτταζε, μοι λέγει, δεικνύων τὴν τράπεζαν τοῦ γραφείου του, κύτταζε τὸ τραπέζι μου... εἶναι ἐξ ἡμῶν ἀπ' οὗτου δὲν εἶμαι πλέον εἰς θέτιν νὰ γράφω.

Καὶ ἔλεγεν ἀλήθειαν. Ἀπαίσιον ἦτο τὸ θέλημα τοῦ πλήθους ἐκεῖνου τῶν χαρτίων ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ πολυκακία εἶχε συσσωρεύσει παχὺ στῶμα σκόνης καὶ τῶν ἐν τινι φαγεντιανῷ δίσκῳ ἐκ πτεροῦ χηνῶς κονδυλιῶν ἐφ' ὧν παχεῖα ὠσαυτὼς εἶχε πῆξει ἡ πεπαλαιωμένη μελάνη· ἐνόμιζες ὅτι ἔβλεπες ἀνητητημένα ἐν τροπαίῳ γηραιῦ τινος πολεμιστοῦ τὰ ἐσκωριασμένα ὄπλα.

Ἐδοκίμασα καὶ πάλιν νὰ τὸν ἐμψυχώσω.

Ν' ἀποθάνῃς! τῷ ἔλεγον, δὲν ἐντρέπεσαι, δὲν ἀποθνήσκουν οἱ ἄνθρωποι τῆς ἡλικίας σου καὶ τῆς κορσῆς σου! Ἀλλὰ δὲν φροντίζεις, φαίνεται, διὰ τὴν υἱεὶν σου. Πρέπει νὰ υπάγῃς εἰς μεσημβρινὸν κλίμα νὰ διέλθῃς τὸν χειμῶνα... νὰ σὲ θερμάνῃ ὁ ἥλιος. Δόξα τῷ θεῷ ἔχεις τὸν τρόπον, δὲν στερεῖσαι... τότε θέσας τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ βραχίονός μου μὲ διέιοψε.

— Ἄκουσον, μοι λέγει μετὰ πολλῆς σπουδαιότητος, δὲν βλέπομεθα μὲν συχνά, ἀλλ' ὅμως εἶσαι ὁ παλαιότατος ἴσως δὲ καὶ ὁ ἀριστος τῶν φίλων μου... πολλάκις μοι τὸ ἀπέδειξας... θὰ σοὶ ἐξομολογηθῶ λοιπὸν τὸ μυστικόν μου, τὸ ὁποῖον εἰς οὐδένα θὰ ἐπαναλάβῃς, ἐκτὸς ἂν ποτε θελήσῃς δι' αὐτοῦ νὰ ἀποτρέψῃς ἄπειρὸν τινα νέον ἀπὸ τοῦ σταδίου τῶν γραμμάτων, ἥπερ θὰ εἶναι θεάρεστον ἔργον... Ναί, ἔσχον ἐπιτυχίας πολλὰς ἐν τῷ βίῳ μου. Ναί, μὲ ἐπλήρωον ἕως ἐν φράγον τὸν στίχον. Ναί, ἐσχημάτισα μίαν μικρὰν περιουσίαν καὶ ἐντὸς ἐκεῖνης τῆς τραπέζης εὐρίσκονται ἱκανὰ χαρτὰ διαφόρων χρωμάτων, κίτρινα, πράσινα, κόκκινα, ἐξ ὧν καθ' ἑξαμηνίαν κόπτω ἀνὰ ἓν κομμάτιον καὶ ὅλα ταῦτα τὰ κομμάτια ἀντιπροσωπεύουσιν τριῶν ἢ τεσσάρων χιλιάδων φράγκων εἰσδήματα... Εἶναι πράγμα ὡς ἤξεύρεις ἱκανῶς σπάνιον δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων, καὶ διὰ νὰ ἐξοικονομήσω αὐτὰ τὰ ὀλίγα πτωχὰ χρήματα ἐχειράστην νὰ μιμηθῶ ἐγὼ ὁ ποιητῆς τὰς αὐστηροτάτας ἀρετὰς τῶν οικοκυραίων καὶ μετὰ γενναιότητος νὰ στερῶ ἐνδὸς κοσμημάτων τὴν γυναῖκά μου, ἐνδὸς φορέματος τὴν θυγατέρα μου... Τέλος πάντων, ἔχω αὐτὸ τὸ κεφάλαιον... Καὶ πολλάκις ἐσκεπτόμην· ἂν ἀποθάνω, ἔχουσι τὸν ἄρτον τῶν ἐξησφαλισμένων, θὰ ἔχη μίαν προίκα ἡ Ἐλένη μου! Καὶ ἤμην εὐχαριστημένος, ἤμην υπερήφανος διὰ τοῦτο! Διότι, φίλε μου, γνωρίζεις πολὺ καλὰ τὴν αἰωνίαν ἱστορίαν τῶν χροῶν καὶ τῶν ὄφραων μας... Τὰ πεντηκοντάλεπτα βοηθήματα τοῦ ὑπουργείου, τὸ πρόνομιον ἐνδὸς καπνοπωλείου ἀποφέροντος ἐξακόσια φράγκα τὸ ἔτος ἐν τινι ἐπαρχίᾳ... καί, ἐὰν ἡ κόρη εἶναι εὐφυῆς καὶ ὠραία ὡς ἡ ἰδική μου, θὰ εὐρεθῇ δραματικὸς τις ποιητῆς, παλαιὸς φίλος τοῦ πατρὸς τῆς, ὅστις θὰ τὴν συμβουλεύσῃ νὰ ἐγγραφῇ

εἰς τὸ Ὡδεῖον διὰ νὰ καταστήσῃ... Θεέ μου, φύλαττε! αὐτὸ ποτὲ δὲν θὰ γείνη! Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο, φίλε μου, δὲν πρέπει ἡ ἀσθένειά μου νὰ τραβήξῃ. Στοιχίζει πολὺ μία ἀσθένεια δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐργασίας καὶ ἐπώλησα ἤδη δύο τρία ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ χαρτὰ μὲ τὰ τοκομερίδια... Διὰ νὰ μεταβῶ εἰς μεσημβρινὸν κλίμα ὅπως μὲ συμβουλεύεις, διὰ νὰ ζήσω ὡς ἡ σαῦρα εἰς τὰς Κάννας ἢ εἰς τὸ Μεντὸν πρέπει νὰ πωλήσω καὶ ἄλλα... καὶ ἐπὶ τέλους ἀπ' οὗ δὲν εἶναι πλέον δυνατὸν νὰ ἐργάζωμαι, ἂν ἡ κατάστασις αὕτη ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ τινα ἔτη, δὲν θὰ μείνῃ πλέον τίποτε! Εὐτυχῶς ὅμως δὲν εἶναι φόβος νὰ ἐξακολουθήσῃ... Ἀλλ' εἶναι τρομερὸν τὸ ὅ,τι υπέρφερα ἀπ' οὗτου κατήτησα εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν, αἰσθανόμενος ὅτι ἡ μικρὰ ἐκεῖνη φοῦκτα τοῦ χρυσοῦ τήκεται καὶ ὀλιγοστεύει καθ' ἡμέραν εἰς τὰς χεῖράς μου. Τώρα λοιπὸν μὲ ἐνόησες, δὲν ἔχει οὕτω; δὲν θὰ μὲ συμβουλεύσῃς πλέον νὰ φροντίζω διὰ τὴν υἱεὶν μου... Ἄν ἀκόμη δύνασαι ἀπὸ καθαρὰς καρδίας νὰ προσεύχησαι, παρακάλεσον τὸν Θεὸν νὰ μοὶ πέμψῃ ταχέως τοὺς νεκροθάπτας.

*
**

Δεκαπέντε ἡμέρας μετὰ τὴν ἐκμυστήρευσιν ταύτην ἠκολούθοῦμεν, περὶ τοὺς τριακοντα, τὴν κηδεῖαν, τοῦ Λουδοβίκου Μιράζ εἰς τὸ κοιμητήριον τῆς Μονμάρτης. Εἶχε χιονίσει τὴν προτεριάν καὶ ὁ δόκτωρ Ἀρνούλ, παλαιὸς καὶ τακτικὸς φοιτητῆς πάντων τῶν ἐργαστηρίων τῶν ἐν Παριεῖσις ζωγράφων φίλος δὲ καὶ ἰατρὸς τοῦ μπακαρίου μου ἔλεγε μὲ τὴν δέξιαν ἐκεῖνην φωνήν του.

— Κοινὸν πράγμα, ἀλλὰ πάντοτε φοβερὸν αὐτὴ ἡ ἀντίθεσις... Ἐνταφιασμὸς μὲ χιόνα... Μαῦρον ἐπὶ λευκοῦ... Καὶ τί ψυχος!... Τέλος, εἴχου φθάσει παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ τάφου. Καὶ ὁ τόπος καὶ ἡ στιγμή ἦταν ὀδυνηρά. Ὑπὸ βαρὺν οὐρανὸν αἱ μικρὰ ἰτέκι ἐτίνασσαν εἰς τοὺς ἀνέμους τὴν ἐπὶ τῶν κλάδων τῶν ἐπικαθήτασαν λεπτὴν χιόνα. Οἱ παρόντες εἶχον σχηματίσει κύκλον καὶ μελαγχολικοὶ παρετήρουν τοὺς νεκροθάπτας καταβιάζοντας εἰς τὸν τάφον τὸ φέρετρον, τὸ ὁποῖον ὠλισθαίνει ἐπὶ τῶν σχοινίων. Παρὰ τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον ἐκράτει τὸν σταυρὸν καὶ τοῦ ὁποῖου τὸ κοντὸν φέρεμα ἄφινε νὰ φαίνωνται τὰ ἄκρα τοῦ πανταλονίου, περιέμενον ὁ ἱερεὺς κρατῶν τὸν δάκτυλον ἐπὶ τοῦ βιβλίου του, ὁ δὲ ἀντιπρόσωπος τοῦ συλλόγου τῶν λογίων τοποθετήσας ὑπὸ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα τὸν πῖλόν του εἶχεν ἤδη εἰς τὴν δεξιάν του χεῖρα, ἣν περιεκάλυπτε μαῦρον χειροκτίον, τὰ φύλλα τοῦ ἐπιταφίου λόγου, τὸν ὁποῖον τῇ βοηθείᾳ ἐνδὸς συναδέλφου εἶχε πρὸ ὀλίγου αὐτοσχεδιάσει ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐνδὸς καφενείου καὶ ἐνώπιον δύο ποτηρίων. Αἴφνης, ἐν ᾧ ὁ ἱερεὺς ἀνεγίνωσκεν ἤδη λατινιστὴ τὴν εὐχὴν, ὁ δόκτωρ Ἀρνούλ λαβὼν με ἐκ τοῦ

βραχίονος και πλησιάσας εἰς τὸ οὖς μου τὸ στόμα
του, μοὶ εἶπε χαμηλῆ τῆ φωνῇ·

— Ἦξούρεις ὅτι νύτοχειριάσθη.

Τὸν ἐκύτταξα ἐλθαμβος. Ἐκείνος δὲ δείξας
μοι διὰ τῆς χειρὸς τὸ μαῦρον σύμπλεγμα, τὸ ὁ-
ποῖον ἀπετέλει ἡ κυρία Μιράζ και ἡ κόρη της, αἴ-
τινες ἐπνίγοντο ὑπὸ τὰ δάκρυα ὑπὸ τὸν μακρὸν
τῶν μαῦρον πέπλον και ἠσπάζοντο ἀλλήλας ἐν
τραγικωτάτῳ ἀληθῶς ἐναγκαλισμῶ, προσέθηκε·

— Δι' αὐτάς! . . . Ναι, ἀπὸ ἐξ ἡδὴ μηνῶν ἔρ-
ριπτεν εἰς τὸ πῦρ πάντα τὰ ἱατρικὰ και ἐκ προ-
θέσεως ἔπραττε πᾶσαν ἀπερισκεψίαν... Μοὶ τὴ ὠ-
μολόγησε πρὶν ἀποθάνη... Ἐγὼ δὲ ὁ ὁποῖος ἤμην
βέβαιος ὅτι μὲ τὸ κρεζζωτον θὰ τὸν ἔκαμνον νὰ
ζῆση ἐπὶ τρία τοῦλάχιστον ἔτη, δὲν εἶχον ἐννοή-
σει τίποτε. Τέλος, τὴν προπαραλεθούσαν νύκτα, μὲ
τὸν φοβερὸν ἐκείνου πάγον, εἶχεν ἀφήσει ἀνοικτὸν
τὸ παράθυρόν του, δῆθεν ὅτι τὸ ἐλησμονήσε και
ἤρπαξε μίαν τρομερὰν περιπνευμαϊάν... Ναι, διὰ
νὰ ἀφήσῃ ἄρτον εἰς τὰς δύο ἐκείνας γυναῖκας!...
Ὁ ἱερεὺς δὲν ἔχει εἰρήσιν ὅτι εὐχεται ὑπὲρ ἐνὸς
αὐτόχειρος. Ἀλλὰ, ἄς εἶναι αὐτόχειρ, ὁ Μιράζ
θὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν παράδεισον τῶν ἀγαθῶν ἀν-
δρῶν... Αὕτη ἡ κατὰ μικρὴν αὐτοχειρία εἶναι τι
ἡρωϊκώτερον παρὰ νὰ διέλθῃ τις τὴν γέφυραν τῆς
Ἀρκόλης ὡς ὁ Βοναπάρτης.

[François Corré].

Σ * * *

ΣΤΗΝ ΕΡΗΜΙΑ

Ἐδῶ, ξανθοῦλα κυκλαμιά,
Ἐδῶ, γλωμῆ μου ἀνεμώνη,
Τί ἦσυχά ἢ κάθε μιά
Τὴν ἄλλη μὲ φιλιὰ μυρῶνει!

Ποτὲ ἢ ἄκακη ἐρημιὰ
Γιὰ τὸν καῦμό σας δὲ θυμῶνει
Μὲ σὲ, ξανθοῦλα κυκλαμιά
Μὲ σὲ, γλωμῆ μου ἀνεμώνη.

Σὰ μητεροῦλά σας μὲ μιά
Χαρὰ κρυφὴ σὰς καμαρῶνει . . .
Νάταν κι' ὁ κόσμος ἐρημιὰ
Γιὰ ἡμᾶς, ξανθοῦλα κυκλαμιά
Γιὰ ἡμᾶς, γλωμῆ μου ἀνεμώνη!

ΚΛΕΤΗΣ ΠΑΛΛΑΜΑΣ.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τοκογλύφος παρεκάλει ἱεροκήρυκα νὰ δμιλήτῃ
ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος κατὰ τῆς τοκογλυφίας.

— Ἀλλὰ, λέγει ὁ ἱεροκήρυξ ὀλίγον στενοχω-
ρημένος, ἔμένα μ' εἶχον εἰπεῖ ὅτι . . .

— Σὰς εἶπον τὴν ἀλήθειαν, πάτερ μου.

— Λοιπὸν ἀπεφασίσατε νὰ ἀφήσετε . . .

— Ἀπεναντίας· ἤθελα νὰ ἀφήσουν οἱ δμοτέ-
χνοί μου τὸ ἐπάγγελμα, διότι μὲ ζημιόουν πολὺ.

* *

Ἡρωτάτό τις

— Τί μεγαλειότερον ἐντὸς μικροτέρου;

— Πούς γυναικεῖος ἐντὸς τοῦ πεδίου, τὸ ὁ-
ποῖον τὸν περιβάλλει.

* *

Γνώμη χηρῶν περὶ τοῦ γάμου.

Πρώτη χήρα.— Ἦμην εὐτυχῆς ὑπανδρευμένη,
και ἐλπίζω νὰ εἶμαι και πάλιν· διὰ τοῦτο θὰ ὑ-
πανδρευθῶ ἐκ νέου.

Δευτέρα χήρα.— Ἦμην δυστυχῆς εἰς τὸν πρῶ-
τον γάμον μου, ἀλλὰ ἐλπίζω νὰ εἶμαι εὐτυχῆς εἰς
τὸν δεῦτερον· διὰ τοῦτο θὰ ὑπανδρευθῶ ἐκ νέου.

Τρίτη χήρα.— Ἦμην εὐτυχῆς εἰς τὸν πρῶτον
γάμον μου και δυστυχῆς εἰς τὸν δεῦτερον· πρέπει
νὰ δοκιμάσω και τὸν τρίτον· θὰ ὑπανδρευθῶ ἐκ
νέου.

* *

Ἡ γυνή, λέγει ὁ Ἀλέξανδρος Δουμάς, προφα-
νῶς εἶνε ὃν κατώτερον. Τοῦτο βεβαίον και ἡ Γραφή
λέγουσα ὅτι εἶνε τὸ πλάσμα, τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς ἔ-
καμε κατόπιν ὄλων τῶν ἄλλων... εἶνε ἔργον κε-
κημηκότος...

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * * Πολλάκις ὁμιλοῦσι περὶ προόδου· τὸ κατ'
ἐμὲ, νομίζω ὅτι ἀληθινὴ πρόοδος διὰ τὴν ἀνθρω-
πότητα θὰ ἦτο τὸ νὰ κάμῃ ἱκανὰ βήματα πρὸς
τὰ ὀπίσω, τουτέστι νὰ ἀπαλλαγθῇ ἀπὸ τὰς ἀ-
πειραριθμούς μωρίας και ἀνοησίας, ἄς τὸ ἀνθρώπι-
νον γένος ἐπιστρώρυσεν εἰς ἑαυτὸ ἀπὸ πεντακισ-
χιλίων ἐτῶν, και νὰ ἐπανεῖλθῃ ὅσον εἶνε δυνατὸν
εἰς τὴν θέσιν, ἐν ἣ ὁ Θεὸς ἔταξεν αὐτὸ ἀπ' ἀρχῆς.
Προφανὲς εἶνε ὅτι ὁ ἀνθρώπος γεννᾶται γεωργός,
κυνηγὸς ἢ ἀλιεὺς, ὅπερ σημαίνει ὅτι παρὰ τῆς φύ-
σεως ὀφείλει νὰ ζητῇ κατ' εὐθεῖαν τὴν πλήρωσιν
τῶν ἀναγκῶν του. Ἀναμφισβήτητον δ' εἶνε ὅτι τὰ
ἐπαγγέλματα ταῦτα εἶνε τὰ εὐγενέστατα πάν-
των· ἐκείνιο δὲ μόνον πρέπει νὰ ἀφίωσιν αὐτὰ και
ἐκλέγωσιν ἄλλα, ὅσοι ἔχουσι φυσικὴν τινα τά-
σιν καθαρῶτατα ἐκδηλουμένην πρὸς ἄλλο ἐπάγ-
γμα. Ἐν τούτοις τί συμβαίνει σήμερον; Ἀπὸ
προόδου εἰς πρόοδον κατηντήσαμεν εἰς τοῦτο, ὅτι
ὄλη ἡ νεολαία ρίπτεται ἀκράτητος εἰς δύο ἢ τρία
ἐπαγγέλματα τὰ λεγόμενα ἐλευθέρια, χωρὶς
τὸ παράπαν νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν οὔτε τὴν κλίσιν
αὐτῆς, οὔτε τὴν ἱκανότητα, οὔτε τὴν ὑπέμετρον
πληθὺν τῶν μετερχομένων τὰ ἐπαγγέλματα ταῦ-
τα. Δότε εἰς οἰνῶδηποτε πατέρα τὰ μέσα νὰ προ-
άξῃ τὰ τέκνα του, και θέλετε ἰδεῖ ὅτι οὐδὲν ἄλλο
στάδιον θὰ ἐκλέξῃ ἀπὸ τὴν δικηγορικὴν και τὴν
ιατρικὴν. (Alphonse Karr).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἡ Ζῆ ἐν Πατησίοις γέρον κηπουρὸς ἐν ἡλικίᾳ
116 ἐτῶν, ὀνομαζόμενος Ἀθανάσιος Παπαδημη-
τρόπουλος. Περὶ τοῦ γέροντος τούτου, περὶ οὗ ἀρ-
κετὸν ἐποίησατο λόγον κατ' αὐτάς ἡ δημοσιό-